

Кіровоградська обласна бібліотека
для дітей ім. Т. Г. Шевченка

Визначаємо пріоритети:
рекомендації до планування
роботи бібліотек на 2022 рік

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка

Визначаємо пріоритети:

рекомендації

до планування роботи бібліотек на 2022 рік

м. Кропивницький

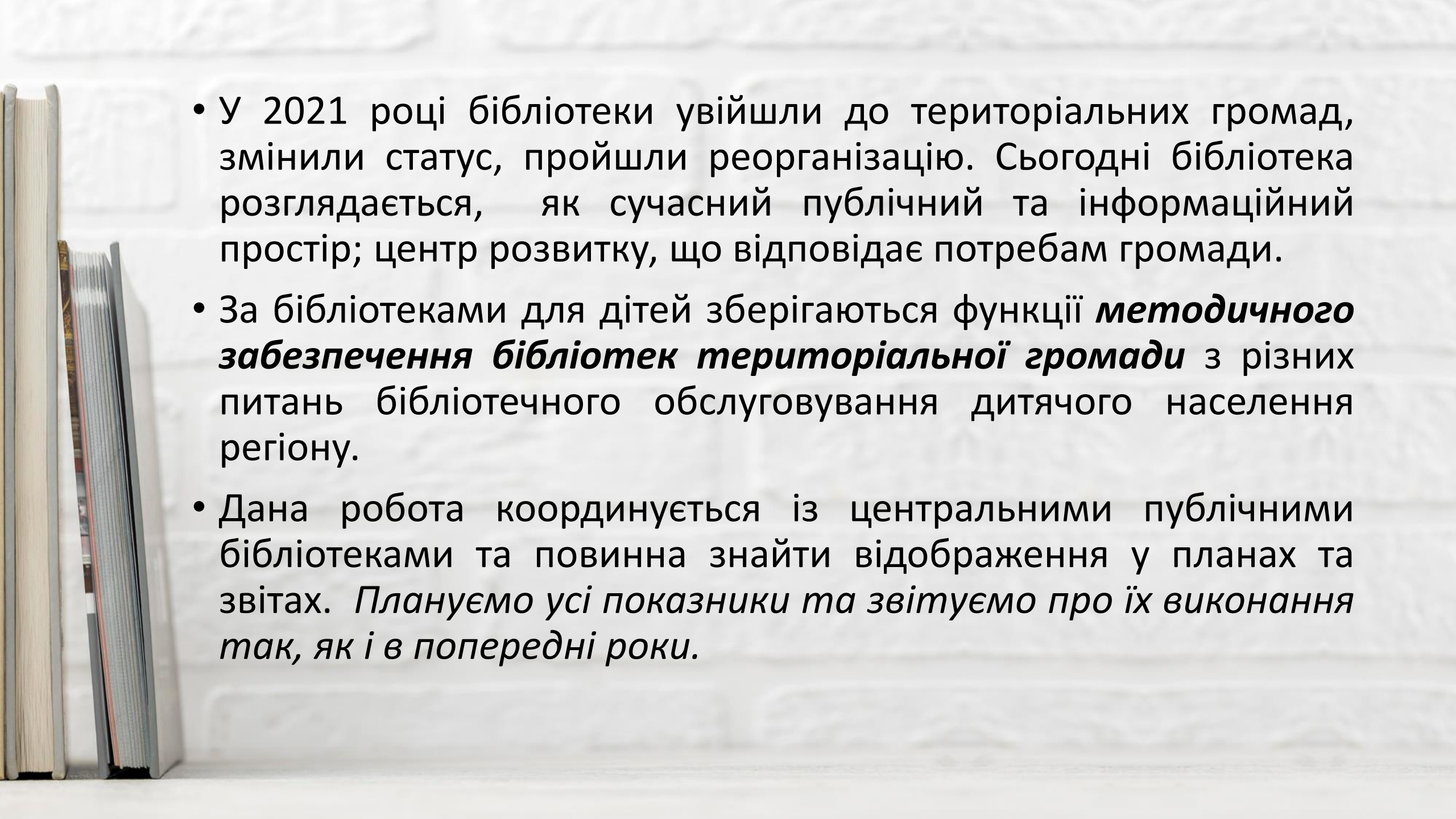
2021 рік

Визначаємо пріоритети: рекомендації до планування роботи бібліотек на 2022 рік / Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка; укладання матеріалів, комп'ютерна верстка О.В. Ліпей; відповідальна за випуск Т. С. Манжула. – Кропивницький, 2021. – 22 с.

У даному виданні йдеться не лише про поради щодо складання річного плану роботи будь-якої бібліотеки, що працює з користувачами-дітьми, а й надаються приклади проведення цікавих сучасних заходів, перелік всеукраїнських та обласних заходів, що будуть проводитись у 2022 році, посилань на корисні Інтернет-ресурси тощо.

Рекомендації розраховані на фахівців спеціалізованих бібліотек для дітей та публічні бібліотеки, що займаються обслуговуванням дитячого населення територіальних громад.

Матеріал вперше презентовано на обласному вебінарі «Будуємо бібліотеку майбутнього» 24 листопада 2021 року.

-
- У 2021 році бібліотеки увійшли до територіальних громад, змінили статус, пройшли реорганізацію. Сьогодні бібліотека розглядається, як сучасний публічний та інформаційний простір; центр розвитку, що відповідає потребам громади.
 - За бібліотеками для дітей зберігаються функції **методичного забезпечення бібліотек територіальної громади** з різних питань бібліотечного обслуговування дитячого населення регіону.
 - Дана робота координується із центральними публічними бібліотеками та повинна знайти відображення у планах та звітах. *Плануємо усі показники та звітуємо про їх виконання так, як і в попередні роки.*

-
- Перед складанням плану роботи бібліотеки на рік варто продумати основні цілі діяльності бібліотеки, як розвиватиметься бібліотека, які надаватиме електронні сервіси, що робитимете задля популяризації книжки і читання, які зможе втілити програми для дітей і молоді. Тоді значно легше буде визначитися із відповідними дрібними плановими завданнями для їх досягнення.
 - На веб-сайті нашої бібліотеки в розділі «Оголошення інформації» на Сторінці методиста ми представили **Рекомендації Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім. Т.Г. Шевченка до планування роботи бібліотек на 2022 рік:**
http://librarychl.kr.ua/Files/recomendacii_na_2022.pdf

-
- При складанні плану роботи на рік скористайтесь виданням «Пам'ятні літературні дати письменників і художників-ілюстраторів дитячих книг» Національної бібліотеки України для дітей
<https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=5289>
<https://chl.kiev.ua/MBM/Book/View/629#page/10/mode/2up>
 - *Календарем знаменних і пам'ятних дат Кіровоградщини на 2022 рік*, представленим на сайті Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім.Т.Г.Шевченка <http://librarychl.kr.ua/pro bib/nah vud kalendar 2022.php>
 - Дати, які відзначатиме Україна у 2022 році можна подивитися тут: https://uk.wikipedia.org/wiki/2022_%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96
 - Міжнародні десятиліття за рішенням ООН залишаються незмінними, Календар ООН з відзначення у 2022 році міжнародних днів дивіться тут: <https://www.dilovamova.com/index.php?page=142&calendar=un&year=2022>
 - Виконавча рада ЮНЕСКО ухвалила рішення щодо відзначення нових пам'ятних дат у 2022-2023 роках, серед яких – дві ініціативи від України:
150-річчя від дня народження оперної співачки **Соломії Крушельницької**
300-річчя філософа **Григорія Сковороди** у 2022 році.

За рішенням ЮНЕСКО **Світовою столицею книги на 2022 рік** стане мексиканське **місто Гвадалахара**, яке прийме естафету від м. Тбілісі, Грузія (2021).

Місто Гвадалахара, яке з 2017 року вже є Творчим містом ЮНЕСКО, буде використовувати культурні цінності: бібліотеки, книжкові магазини, незалежні видавництва, а також всесвітньо відому міжнародну книжкову виставку, щоб поліпшити політику запобігання насильству. Програма книжкової столиці світу включатиме різноманітні літературні заходи і зосереджена на трьох стратегічних напрямках: повернення громадського простору за допомогою читацької діяльності в парках та інших доступних місцях; соціальні зв'язки та згуртованість, особливо з дитячою читацькою аудиторією; зміцнення ідентичності сусідства за допомогою зв'язків між поколіннями. Такі напрями діяльності у 2022 році можна використати і в роботі наших бібліотек.

-
- Бібліотека має бути цікавою, як для окремого читача, так і для спільноти. Працівникам бібліотек потрібно краще розуміти потреби мешканців місцевої спільноти для розробки нових ефективних послуг; формувати дух співпраці, вдосконалювати наші традиційні послуги в епоху новітніх технологій; бути центром неформальної освіти; реалізовувати цікаві партнерські проекти; використовувати приміщення для створення дозвіллевих просторів.
 - Якщо це не окрема спеціалізована бібліотека для дітей, незалежно від приміщення, має бути дитячий куточок з книгами, настільними іграми та іграшками для найменших відвідувачів, відпочинковий простір для старшого покоління читачів.
 - Необхідно проводити культурно-просвітницькі заходи, як суто бібліотечні, так і спільно з партнерами бібліотеки, зустрічі з письменниками та видатними особистостями, презентації, майстер-класи, засідання клубів та гуртків за інтересами. За потреби – розвивати інклюзивний напрям роботи.

Одним з головних завдань бібліотек залишається постійна робота над **оновленням бібліотечно-інформаційного ресурсу:**

- вивчення бібліотечного фонду,
- його актуалізація,
- списання зношених, дублетних і тих, що втратили свою актуальність, документів,
- поповнення фондів новою актуальною літературою.

У 2022 році заплановано проведення **Всеукраїнського моніторингу** «Незадоволений читацький попит на сучасну українську книгу в бібліотеках для дітей» (I - IV кв.).

Для активізації використання бібліотечного фонду необхідно використовувати нестандартні цікаві форми його популяризації як офлайн, так і онлайн.

Приклад

Цікавою **формою роботи**, яка не потребує багато часу, але дозволяє постійно оновлювати інформацію на веб-сайті (блогі) бібліотеки, сторінках у соцмережах може бути віртуальна виставка однієї книги **«Книга дня»**. Суть полягає в тому, що кожного дня виставляється нова книга, якщо це на сайті, блозі або в соцмережах, то сканується обкладинка книги з короткою анотацією і створюється можливість писати свої враження чи коментар до неї. Ідеї реалізації такої форми роботи можуть бути різноманітними: наприклад, один місяць виставляються перші дитячі книжки, на другий – дитячі енциклопедії, на третій – книжки про підлітків, їх дружбу та перше кохання, четвертий – книги у жанрі фікшн і нон-фікшн або пригодницькі тощо. Анонс цього заходу також треба розмістити на сайті, блозі, сторінці в соцмережі та безпосередньо у бібліотеці.

Необхідно звернути особливу увагу на організацію відпочинку дітей під час канікул та популяризацію діяльності бібліотек в літній період. Можна навіть створити розділ на веб-сайті, блозі, новинну стрічку у соцмережах: **«Спекотне бібліоліто-2022»**.

При плануванні заходів у цей період *зверніть увагу* на незвичайні свята: Всесвітній день шоколаду, День морозива, День вінілових платівок, День свіжих овочів, Міжнародний день пікніка, День шльопанців, Всесвітній день феї, Міжнародний день «з'їж яблуко» та багато ін.

Приклади

у **Всесвітній день фей** можна ознайомити юних шанувальників з таємничим світом фей через відображення їх образів у казках, світовій літературі та організувати справжнє казкове свято;

у **Всесвітній день шоколаду** підготувати для дітей розважально-ігрову програму з різноманітними солодкими загадками, кросвордами, конкурсами, вікторинами, головоломками, розповідями про улюблені солодощі та організувати виставки-інсталяції. У співпраці з батьками для активних маленьких відвідувачів можна приготувати, як нагороду, солодкі подарунки – шоколад. А можна підготувати квест за улюбленою дитячою книгою Р. Дала «Чарлі і шоколадна фабрика».

-
- Заслужують на увагу **відкриття Бібліохабів, «Шкіл творчості»** при бібліотеках, де відбуваються різноманітні цікаві зустрічі, знайомства з новою літературою та проводяться майстер-класи з технік декоративно-ужиткового мистецтва: в'язання, квілінгу, паперопластики, бісероплетіння, орігамі, конструювання, малювання, наприклад, «Хенд-мейд – майстерня ексклюзивних речей», «Відкрий у собі талант», «Арт-терапія хенд-мейд» тощо.
 - Думаю, що сьогодні є актуальним і зацікавить мешканців громади впровадження **послуг з основ здоров'я**. Можна організувати **школи здоров'я**: «Пароль до довголіття», «Здоров'я понад усе», «Здорова та щаслива родина». Бібліотеки вже мають досвід запрошувати спеціалістів медичних установ для надання безкоштовних порад-консультацій. Можуть бути відкриті курси «Перша лікарська допомога», «Краса та здоров'я: манікюр, макіяж» чи «Школа здорового харчування» за підтримки спеціалістів ФАПів або сімейних лікарів.
 - Досить цікавою є також послуга **«бібліотечний етнотуризм»** (створення туристичних маршрутів), яка дає можливість проводити екскурсії та знайомити з принадами краю, письменниками, літературою про рідний край.

-
- Враховуючи виклики сьогодення, публічні бібліотеки мають використовувати у своїй діяльності сучасні й різноманітні форми роботи, які, завдяки актуальному змісту, творчому та незаангажованому підходу здатні не лише привертати до себе увагу користувачів, мешканців громади, місцеву владу, гостей, туристів, але й мотивувати до соціального, інтелектуального, емоційного, естетичного розвитку.
 - При впровадженні нової послуги не забувайте її прорекламувати, як в мережі Інтернет (на своїх сторінках), так і анонсу в місцевих ЗМІ та наочно за допомогою оголошення в бібліотеці.

Просимо вас долучитися до заходів, які **Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка** планує організувати та провести у **2022 році** спільно з бібліотеками для дітей області:

Заходи, спрямовані на підвищення фахового рівня:

- **обласна дистанційна панельна дискусія** «ОТГ: проблеми та перспективи функціонування бібліотек для дітей»;

Квітень 2022 року

- **обласний семінар-практикум** «Роль і місце дитячої бібліотеки в громаді»;

Жовтень 2022 року

- **обласна виїзна творча лабораторія бібліотечної інноватики** «Надання послуг дітям у бібліотеках громад області» для бібліотекарів Вільшанської селищної територіальної громади; Гайворонської міської територіальної громади.

Червень 2022 року

**Конкурси та заходи для дітей, які відбудуться під патронатом
Національної бібліотеки України для дітей:**

- **Всеукраїнський тиждень дитячого читання;**

Березень-квітень

- **Всеукраїнський конкурс плакатів «Майбутнє планети у наших руках»** до Всесвітнього Дня Землі у рамках Року збереження природи та живого миру в Україні, оголошеного Президентом України;

Січень-квітень

- **Всеукраїнський конкурс із правового просвітництва «Конституція для всіх: і великих, і малих»** до Дня Конституції України;

Лютий – червень

- **Міжнародний конкурс дитячої листівки «Дітям світу – сонце й мир!»** до Всесвітнього дня дитини;

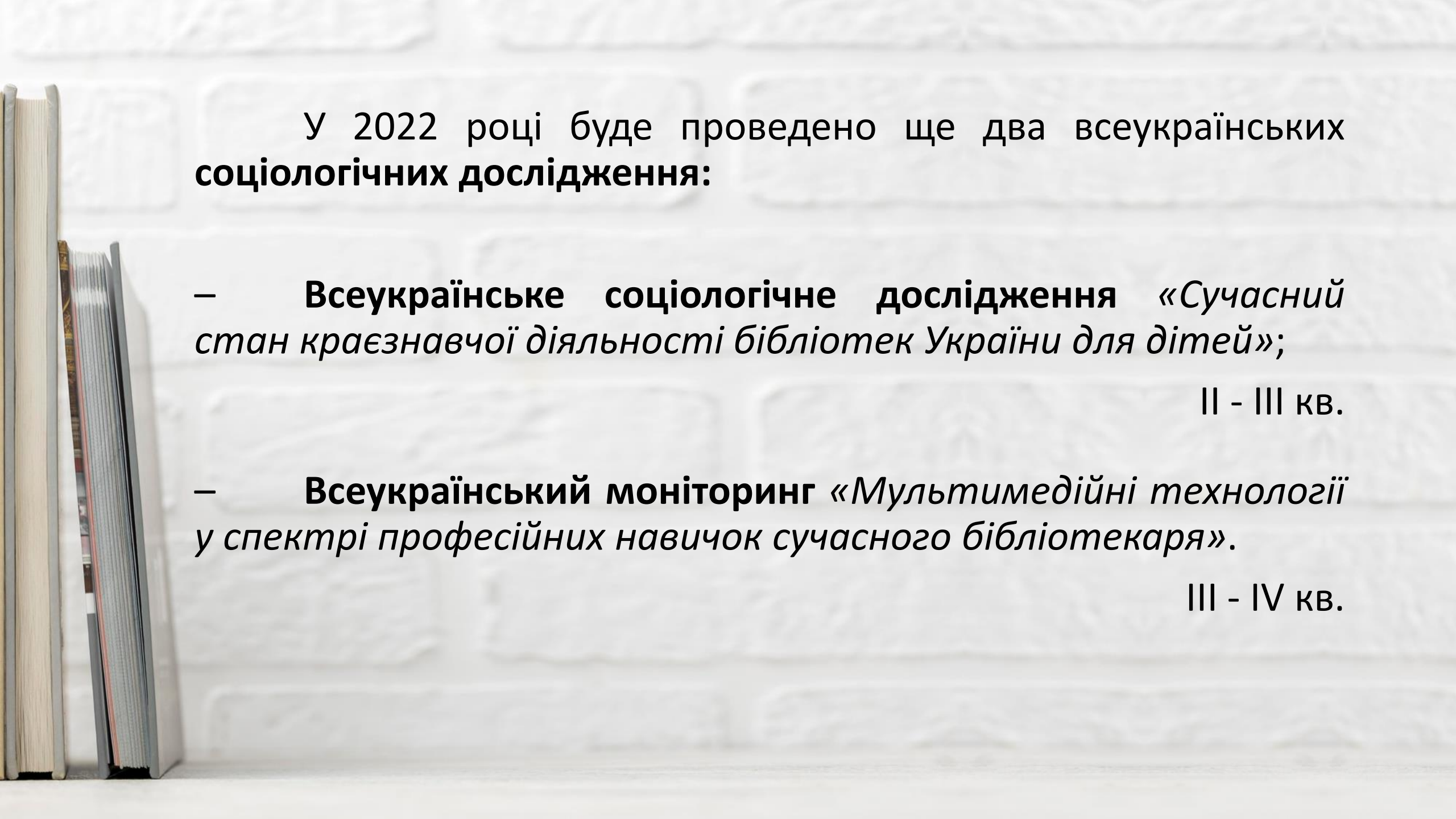
Лютий-листопад

- **Всеукраїнський конкурс «Лідер читання»** (у рамках відзначення 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди);

Червень-серпень

- **Всеукраїнський дитячий літературний конкурс «Творчі канікули»;**

Червень-вересень

У 2022 році буде проведено ще два всеукраїнських соціологічних дослідження:

– **Всеукраїнське соціологічне дослідження** *«Сучасний стан краєзнавчої діяльності бібліотек України для дітей»;*

II - III кв.

– **Всеукраїнський моніторинг** *«Мультимедійні технології у спектрі професійних навичок сучасного бібліотекаря».*

III - IV кв.

Висновок

Плануючи діяльність бібліотеки на наступний рік, ми маємо пам'ятати, що наші зусилля в кінцевому результаті мають: сприяти тісній взаємодії з користувачами, покращити якість фондів, їх використання; підняти рівень поінформованості громадян про пропозиції, послуги та діяльність бібліотеки; розширити співпрацю та коло партнерів; підвищити рівень задоволеності користувачів фізичною бібліотекою, її цифровим сервісами та збільшити кількість візитів у бібліотеку офлайн і онлайн.

Про розрахунок бюджету робочого часу

При плануванні процесів бібліотечної роботи враховуйте, що норма робочого часу на 2022 рік при 40-годинному робочому тижні становить **1987 годин**, а щорічна відпустка складає у середньому 20 робочих днів (160 годин), на яку робота не планується (у разі додаткової, учбової відпустки треба також виключити час, протягом якого працівник буде відсутній).

Таким чином, час для планування бібліотечної роботи на **2022 рік** на одного працівника становитиме **1827 годин**.

Долучайтесь до написання і представлення цікавих матеріалів з досвіду роботи вашої бібліотеки на сторінках професійного науково-популярного журналу «Бібліотека у форматі Д°», який виходить в друкованому та електронному вигляді: <https://chl.kiev.ua/d0/> ,

Надсилайте матеріали для висвітлення досвіду роботи бібліотеки на блозі науково-методичного відділу Кіровоградської обласної бібліотеки для дітей ім. Т.Г. Шевченка «Фаховий меседж»: <http://fahovuymessage.blogspot.com/>

ФАХОВИЙ MESSAGE

УДК в бібліотеках для дітей: вивчаємо та впроваджуємо: науково-практичний посібник

- Після офіційного опублікування Постанови Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 року № 177 «Про припинення використання Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десятикової класифікації» Національна бібліотека України для дітей як науково-методичний центр для спеціалізованих бібліотек України для дітей розпочала роботу із забезпечення переходу дитячих бібліотек країни на систематизування документів за УДК. Результатом майже трьохрічної роботи фахівців стало видання науково-практичного посібника «УДК в бібліотеках для дітей: вивчаємо та впроваджуємо». Книга містить методичні рекомендації щодо впровадження Універсальної десятикової класифікації в практику роботи спеціалізованих бібліотек для дітей з метою дотримання єдиних підходів у індексуванні документів та підвищення кваліфікації каталогізаторів та бібліографів.
- Друк видання погоджено з Державною науковою установою «Книжкова палата України імені Івана Федорова», яка має ексклюзивну ліцензію на випуск і розповсюдження видань УДК українською мовою.
- Замовити друковане видання можна у [видавництві «Ліра-К»](#), що за договором із Державною науковою установою «Книжкова палата України імені Івана Федорова» має офіційне право публікації та розповсюдження видань УДК в Україні (вартість 190 грн.).

Оголошення

- **30 листопада 2021 року** в Україні відбудеться **#ЩедрийВівторок** (оригінальна назва #GivingTuesday) – день добрих справ, який щорічно відзначається у понад 150 країнах світу. ВГО Українська бібліотечна асоціація долучається до всесвітнього благодійного руху #ЩедрийВівторок та оголошує **Всеукраїнську акцію дарування книг для бібліотек України**. *Детальніше див. тут:* <https://ula.org.ua/news/4923-vseukrainska-aktsiia-daruvannia-knyh-shchedryvivtorok-30-11-2021-r>
- Президія ВГО Українська бібліотечна асоціація оголошує **до 19 грудня 2021 р. Конкурс на девіз Української бібліотечної асоціації 2022 р.** Концепція девізу має відображати роль бібліотек у сучасному світі, сприяти розумінню суспільством і кожним громадянином значення бібліотек для сьогодення та майбутнього України. Пропозиції на Конкурс девізів надсилати за формою. *Детальніше див. тут:* <https://ula.org.ua/news/4924-konkurs-na-deviz-vho-ukrainska-bibliotechna-asotsiatsiia-2022-roku>

Видавець:

Кіровоградська обласна бібліотека для дітей ім. Т. Г. Шевченка
вул. Шевченка, 5
м. Кропивницький
25006

Телефон/факс: (0522) 32 – 15 – 26

<http://librarychl.kr.ua>

E-mail: 02219398@mail.gov.ua